

Lab.3: Określanie związków w bazie danych MS Access.

Gdy zaprojektowane już są relacje (tabele), w których umieścić możemy konkretne obiekty w bazie danych, czas przejść do modelowania związków pomiędzy nimi. Modelowanie związków w systemie MS Access nie odbiega niczym od określania związków w diagramach związków encji. A zatem wyróżniamy następujące związki:

1. jeden do jednego (spotykane niezwykle rzadko bowiem jeśli danemu elementowi ZAWSZE przyporządkowany jest inny konkretny element, w większości przypadków można mu po prostu poświęcić kolejną kolumnę tabeli),
2. jeden do wielu (spotykane najczęściej),
3. wiele do wielu (aby zamodelować taki związek konieczne jest stworzenie dodatkowej tabeli).

Jednym z atrybutów relacji może być klucz główny. Za jego pomocą możliwa jest jednoznaczna identyfikacja elementów relacji. Klucz główny stanowić może jedna kolumna (atrybut) lub kilka kolumn (atrybutów).

W bazie danych MS Access klucz główny to atrybut, dla którego włączone jest indeksowanie bez powtórzeń. Indeksowanie może być włączone również dla innych atrybutów, nie będących kluczem głównym.

1. Ćwiczenie pierwsze omawia kolejno sposób tworzenia każdego z tych związków. Stworzymy w tym celu małą bazę danych, opisującą następujące elementy: studentów, ich szafki, grupy oraz wykładowców.

1. Związek jeden do jednego.

Dla celów ćwiczenia zakładamy, że niezbędne jest utworzenie osobnych tabel dla studentów i ich szafek (tabele tworzymy z widoku projektu).

Pola tabeli "Student": IdStudent (typ: Autonumerowanie, **ustaw jako klucz podstawowy**), Nazwisko (typ:tekst), Imię (typ:tekst).

Pola tabeli "Szafka": IdSzafki (typ: liczba, **ustaw jako klucz podstawowy**), Numer (typ:liczba, indeksowanie: tak, bez powtórzeń, uwagi (typ: tekst).

Stworzymy związek między tabelami szafka oraz student.

Otwórz projekt tabeli „Szafka”. W polu "typ danych" atrybutu, który stanowi klucz główny tabeli szafka (a więc IdSzafki) wybieramy opcję "kreator odnośników..." a następnie "obiekt: kolumna odnośnika ma pobierać wartości z tabeli lub kwerendy".

Wskazujemy tabelę Student, z którą mamy stworzyć związek.

Wybieramy atrybut, który jest kluczem głównym drugiej tabeli (a więc IdStudenta). Relacje łączone są **poprzez kolumny będące ich kluczami głównymi**. Wybieramy też nazwisko (aby nie wyświetlał się nam tylko nic nie znaczący identyfikator – tabela połączona jest w rzeczywistości przez identyfikator).

Łączenie tabel związkiem jeden do jednego to **zastąpienie klucza podstawowego jednej tabeli kolumną odnośnika wskazującą na klucz podstawowy drugiej tabeli.**

Wejdz w widok relacji, edytuj relację i zaznacz opcje:
Wymuszaj więzy integralności,
Kaskadowo aktualizuj pola pokrewne,
Kaskadowo usuń rekordy pokrewne.

Stworzony został związek jeden do jeden między tabelami student - szafka. Zwróć uwagę na oznaczenia związku stosowane w MS Access, nieco inne niż przy modelowaniu encji.

2. Związek jeden do wielu.

Utwórz tabelę „Grupa” z następującymi polami: IdGrupy (typ: autonumerowanie, **ustaw jako klucz podstawowy**), Nazwa (typ: Tekst).

Stwórzmy związek między tabelami Grupa oraz student.

Otwórz projekt tabeli Student. Dodaj nowy atrybut – nie podając jego nazwy, zacznij od kreatora odnośników w polu „typ danych”. Wybierz opcje analogiczne do punktu pierwszego, tj. Powiąż z tabelą „Grupa” poprzez pola IdGrupy oraz Nazwa.

Odśwież widok relacji i edytuj relacje, zaznaczając pierwsze dwa pola wyboru dla więzów integralności. Związek jest oznaczony jako jeden do wielu, ponieważ dla odnośnika do tabeli „Grupa” w tabeli student, pozostawiona jest opcja „Indeksowane: Tak (Powtórzenia OK)”.

3. Związek wiele do wielu.

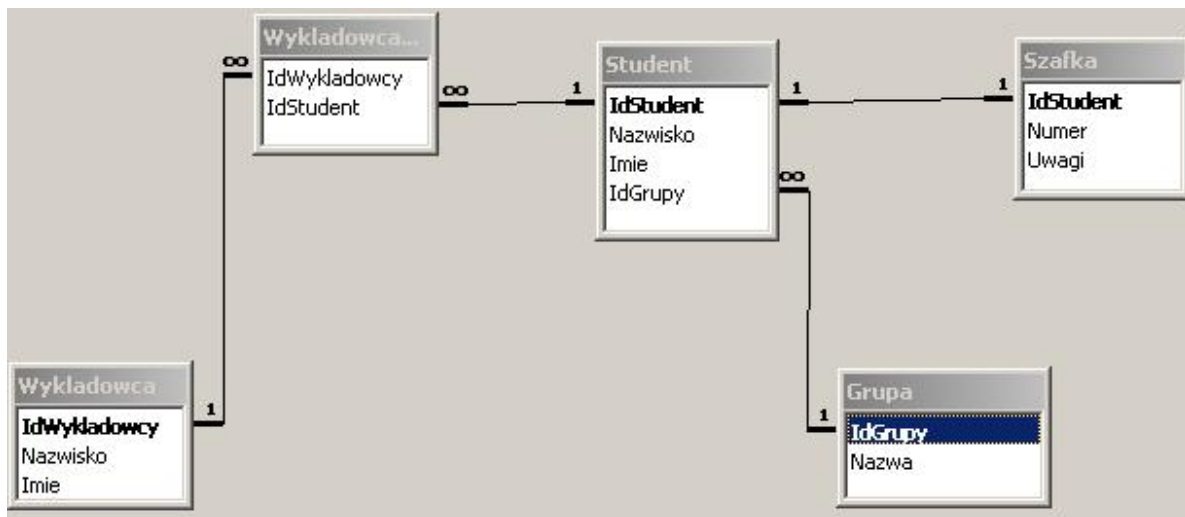
Utwórz tabelę „Wykładowca” z następującymi polami: IdWykładowcy (typ: autonumerowanie, **ustaw jako klucz podstawowy**), Nazwisko (typ: tekst), Imię (typ: tekst).

Stwórzmy związek między tabelami Wykładowca oraz Student. Do zamodelowania związku wiele do wielu konieczne jest jednak stworzenie dodatkowej tabeli „Wykładowca_student”.

W tabeli tej nie definiujemy klucza głównego (jeżeli pojawi się taka zachęta, klikamy nie). Pola tej tabeli to dwa odnośniki do kluczy głównych tabel: „Wykładowca” oraz „Student”. A zatem wybieramy w polu „typ danych” opcję „kreator odnośników” i kolejno definiujemy oba związki.

Odśwież widok relacji i edytuj relacje, zaznaczając wszystkie pola wyboru dla więzów integralności. Widok powinien być następujący:

2. Ćwiczenie drugie. Wypełnij stworzoną przez siebie bazę danymi. W ten sposób sam dokonasz weryfikacji poprawności jej schematu. Wprowadź trzy grupy, trzech wykładowców oraz tylu studentów by w każdej grupie było ich przynajmniej kilku. Każdemu studentowi przyporządkuj szafkę. Jeżeli baza została stworzona poprawnie, wprowadzanie danych nie powinno generować żadnych błędów.

3. Ćwiczenie trzecie wykonaj na podstawie pierwszego zadania. Zaprojektuj bazę danych, składającą się z co najmniej pięciu relacji (nie licząc tabel dodatkowych, powstałych w wyniku modelowania związków wiele do wielu). Możesz do tego celu wykorzystać swój projekt z pierwszych zajęć. Pamiętaj o rozsądnym określaniu liczebności związków! W dużej mierze od tego zależeć będzie poprawność bazy danych. Do gotowej bazy wprowadź dane, na dowód jej poprawnego działania. Zadbaj o realistyczny stopień szczegółowości atrybutów. Z drugiej jednak strony unikaj nadmiarowości.

Pliki z wykonanymi zadaniami proszę wysłać na adam.skrzyszewski@wneiz.pl. Tytuł wiadomości: **BD_lab3 grupa Nazwisko**.